

1. Osada:	2. Okres:	3. Kraj:	4. Poř. číslo:
Obec: Heřmanův Městec	Chrudim	býv. Východočeský	5522 5522

27139/6-5522

EVIDENČNÍ LIST NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY

5. Název (označení) památky:

AREÁL ŽIDOVSKÉHO GHETTA

7. Ochranné pásmo:

6. Blízké označení umístění památky:

osada (čtvrť):

čp.

ulice (náměstí), popř. místní trať, č. parcely aj.:

severovýchodně od náměstí Havlíčkova ul.

8. Vlastník (správce, trvalý uživatel):

9. Popis památky (včetně sochařské, malířské, popř. i jiné výzdoby):

Židovská čtvrť vznikala přinejmenším od poloviny 17. století, i když židovská osada se tu předpokládá ještě o sto let dříve a židovské osídlení je doloženo již v 1. polovině 15. století. Jeho vrchol byl zaznamenán k roku 1859 (721 osob - 18 % obyvatel města). Tomu odpovídal i rozměrný shluk drobných domků severně a severovýchodně od synagogy, označený na katastrální mapě z roku 1839 jako Židovské město. Jeho jádrový blok byl bohužel ve 3. čtvrtině 20. století zbořen, zachovala se jen část objektů po jeho západním a jihovýchodním okraji. Z nich má památkový charakter skupina objektů na jeho jihozápadním okraji: synagoga, západně proti ní stojící židovská škola a severně přiléhající domek N LXV čp. 806 a 807.

(případné pokračování na zadní straně v bodě 20 nebo na doplňkovém listu)

10. Časové, slohové a autorské určení:

11. Památkové movité zařízení:

1. Osada:

2. Okres:

3. Kraj:

4. Poř. číslo:

Obec: Heřmanův Městec

Chrudim

býv. Východočeský

5522/1 5522/1

EVIDENČNÍ LIST NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY

5. Název (označení) památky:

SYNAGOGA čp. 809

7. Ochranné pásmo:

MPZ

6. Blíže označení umístění památky:

osada (čtvrť):

čp.

ulice (náměstí), popř. místní trať, č. parcely aj.:
v areálu židovského ghetta

8. Vlastník (správce, trvalý uživatel):

9. Popis památky (včetně sochařské, malířské, popř. i jiné výzdoby):

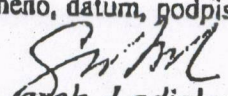
Volně stojící sálová obdélná stavba, zděná ze smíšeného zdiva (lisy jsou vytvořeny pomocí bobrovek naplocho) a opatřená vápennou omítkou. **INTERIÉR** Jediný nedělený sálový prostor modlitebny s okny ve výklencích se šikmými špaletami, půlkruhovými záklenky a šikmými parapety, pod nimiž jsou v prodloužení špalet v bočních stěnách jen malé niky, v čelní stěně hluboké. Stěny synagogy jsou zhruba ze spodní třetiny otlučené, výše je vápenná omítka s ornamentální malbou: základní plocha je tmavomodrá s proplétaným našedlým páskem, po obvodu okenních výklenků se nachází tmavohnědý pás s drobným okrovým dekorem. Také vnitřky okenních nik a nik vstupů jsou laděné okrově s hnědě malovanou mřížkou a motivem šesticípé Davidovy hvězdy ve vrcholu. Pod stropem obíhá širší okrový pás s geometrickými novorenesančními ornamenty, provedenými hnědými nebo hnědokorovými linkami, a užší hnědý pásek. Rovný strop má falešnou zrcadlovou klenbu, resp. jeho obvod je velice široce zkosený. Na zkosení jsou opět nanesené rámce, malované hnědou barvou, s kruhovým prvkem, ale malba je značně setřená. Na vlastní obdélné ploše stropu, která má světle modrou barvu, jsou namalované zlaté hvězdičky. **Aron ha-kodeš** ve východním čele je novogotický s maurskými prvky, dřevěný, poměrně mělce vystupující ze stěny. Spodní část tvoří nečleněný postament, výše jsou po bocích štíhlé sloupky s rostlinnými hlavicemi. Uprostřed skříňka, na jejíchž dvířkách jsou rozety, výše se nachází půlkruhová vpadlina se zlaceným ornamentem a profilem po obvodu a kompozice vrcholí střešovitě, ovšem na koncích jsou vodorovné úseky a také ve vrcholu je vložen ještě zhruba čtvercový prvek a tento obvod je lemován římsou. Podlaha chybí. V horní části obíhá po celé západní straně a dvou třetinách bočních stěn, tj. severní a jižní, **ženská tribuna**, západní část tribuny je na celou šířku třetiny synagogy. Tribuna je dřevěná, její čelo tvoří bohatě profilovaná římsa, na níž je vlastní plné zábradlí tribuny členěné meandrovým ornamentem a ukončující římsa je doplněna naspodu kružbičkou, tedy půlkruhem s vloženým trojlístem. Vůči okenním výklenkům je tu zábradlí z litinových prvků. Pohled tribuny tvoří záklop na sraz, trámy jsou pravděpodobně falešné, jde o obložené ocelové profily.

(případné pokračování na zadní straně v bodě 20 nebo na doplňkovém listu)

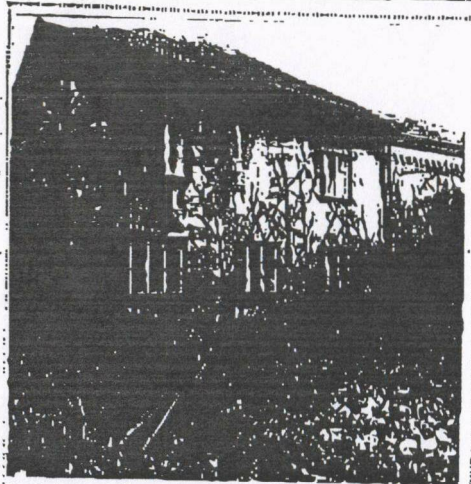
10. Časové, slohové a autorské určení:

postavena kolem r. 1728 (podle jiného pramene 1760),
zcela přestavěna novorománsky roku 1870

11. Památkové movité zařízení:

12. Zhodnocení památky a zdůvodnění ochrany:	15. Odkaz na literaturu: Fiedler, J: 1992: Židovské památky v Čechách a na Moravě. Praha, s. 67.		
13. Stav zachování památky u příp. návrhy opatření: střecha nová, jinak špatný, zahájena obnova	16. Odkaz na fotografickou dokumentaci:		
	17. Odkaz na měřickou a jinou dokumentaci:		
14. Dřívejší i současný způsob využití a příp. návrhy opatření:	18. Evidenční list zpracoval (jméno, datum, podpis): ing. arch. Ladislav Svoboda podzim 1997	19. Záznam doplňkových listů:	
20. Poznámky, záznamy změn a doplňků, popř. dokončení popisu: EXTERIÉR: je opatřený nahoře okoseným soklem z pískovcových desek, profilovanou podstřešní římsou a výrazně plastickým obloučkovým vlysem, obloučky mají tvar oslích hřbetů, průčelí jsou souměrná. Západní průčelí má v přízemí uprostřed dveřní otvor se segmentovým záklenkem, nyní zabeďněný. Výše jsou dvě kruhová, silně okosená okénka po stranách a podobné okénko je i v cihelném štítě. V 1. patře je kolem zaomítnuté zadržky vstupního otvoru patrný otisk krytého můstku s nízkou sedlovou stříškou. Stěna má okrový až nazelenalý poslední nátěr. Obě boční stěny synagogy jsou shodné, trojosé, dnes zbavené omítek, je patrné smíšené, převážně však kamenné zdivo, cihly se nacházejí převážně kolem okenních otvorů. Je patrné, že okna byla druhotně zespoda snížena. Z architektonického aparátu kolem okna je patrné pouze okosení, okna jsou umístěna ve špaletě, šikmé parapety byly zakončeny profilovanou římsou. Okna jsou kovová, tvořil je svislý poutec, dvoje vodorovné kovové dělení, ve vrcholu jsou oboje tabulky završené půlkruhy a ve vrcholu je vložen další kruhový prvek. Východní průčelí dosud není otlučené, lisenový rám byl nanesen druhotně a byl vypodložen bobrovkami značně již moderního typu, velice hladkými, pravděpodobně již strojově raženými. Okna jsou architektonicky zvýrazněná, po obvodu vlastního okenního otvoru je okosení s vloženým tříčtvrtečoblounem a toto okno je vložené do niky stejného tvaru, tedy s půlkruhovým záklenkem, který je v tloušťce členěný rustikou. Stojky jsou vylehčené a jsou do nich vloženy štíhlé pseudorománské sloupky s profilovanými patkami výklencích jsou patrné vícenásobné okrové nátěry a vrchní nátěr (z velké části smytý) byl pravděpodobně nazelenalý. Ve štítě se nacházejí okrově římské číslice od jedné do deseti. Střecha je sedlová, poměrně nízká, krytá novými bobrovkami.			

1. Osada: Obec: Heřmanův Městec	2. Okres: Chrudim	3. Kraj: býv. Východočeský	4. Poř. číslo: 5522/2 5522/2
---	-----------------------------	--------------------------------------	--

EVIDENČNÍ LIST NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY

5. Název (označení) památky: ŽIDOVSKÁ ŠKOLA čp. 808		7. Ochranné pásmo: MPZ
6. Blíže označení umístění památky: osada (čtvrť): ulice (náměstí), popř. místní trať, č. parcely aj.: v areálu židovského ghetta	8. Vlastník (správce, trvalý uživatel):	

9. Popis památky (včetně sochařské, malířské, popř. i jiné výzdoby):

Téměř volně stojící (pouze o severní průčelí se opírá dvojdoměk čp. 806 a 807) patrová zděná a omítaná stavba (s nátěrem hnědookrové barvy), z malé části podsklepená.

INTERIÉR bohužel nebyl pro průzkum zpřístupněn. Podle nahlížení oknem je dispozice trojdílná se střední chodbou, která je zaklenutá segmentově. Místnosti jsou pravděpodobně plochostropé. Pod severní částí je zřejmě sklípek.

EXTERIÉR budovy je značně slohově nevýrazný, jeho hlavní vstupní průčelí je východní, obrácené proti synagoze. Toto průčelí je šestiosé, v detailu je však porušené, oparžené hladkým, mírně předsazeným soklem, bílízolitovou omítkou okrové barvy a profilovaná podstřešní římsa. V přízemí je ve 3. ose ustupující pravoúhlý hladký portál a v něm pozdně klasicistní výplňové dveře, ve výplních diamantové motivy, horní čtvrtina prosklená, klapačku tvoří soustředěný polosloupek. V ostatních otvorech přízemí jsou okna, dříve s dělením do "T", dnes však křídla většinou chybí a je tu provizorní zabetnění. V 6. ose odpadla v horní části zazdívka niky, ve které byla dříve okna zřejmě umístěna. Nika má stlačený záklenek a je zde patrná vápenná omítka se zelenookrovým nátěrem. Osy v 1. patře jsou porušené, v 1. - 3. a 6. ose okno s dělením do "T", nad 4. a 5. osou sdružené okno s tímž dělením, mezi 3. a 4. osou je drobné okénko, zřejmě v zazdívce průchodu, který ústí na můstek do synagogy. Jižní průčelí je v současné době trojosé; ovšem podle sond a zazdívek je patrné, že ve své starší podobě bylo čtyřosé, okna přízemí byla umístěna ve vpadlinách se stlačenými půlkruhovými záklenky (jsou patrné veškeré vpodstatě všech čtyř záklenků, pravda první z nich pouze podle barvy omítky. Podobné výklenky se nacházely i v patře, jsou patrné jejich zazdívky a ve druhé z původních os je tato zazdívka zčásti i odstraněná a je tu zčásti patrný i otvor okna s

(případně pokračování na zadní straně v bodě 20 nebo na doplňkovém listu)

10. Časové, slohové a autorské určení:

klasicistní asi ze 2. čtvrtiny 19. stol., nevhodně upravena novodobě

11. Památkové movité zařízení:

12. Zhodnocení památky a zdůvodnění ochrany:

15. Odkaz na literaturu:

Fiedler, J. 1992: Židovské památky v Čechách a na Moravě. Praha, s. 67.

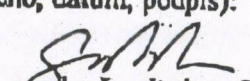
13. Stav zachování památky a příp. návrhy opatření:

střecha dobrá, opravená, hrany jsou nově kryty hřebenači do malty,
jinak stav špatný

16. Odkaz na fotografickou dokumentaci:

17. Odkaz na měřickou a jinou dokumentaci:

14. Dávající i současný způsob využití a příp. návrhy opatření:

18. Evidenční list zpracoval
(jméno, datum, podpis):
ing. arch. Ladislav Svoboda
podzim 199719. Záznam
doplňkových listů:

20. Poznámky, záznamy změn a doplňků, popř. dokončení popisu:

ozubem pro umístění vnějšího křídla. I tyto výklenky měly stlačené půlkruhové záklenky a byly protaženy prakticky až k podlaze 1. patra, kde byly ukončeny přímo. Průčelí má vysazený hladký sokl s hrubou omítkou, v narušeních jsou patrné cihly. Omítka je jinak hladká, profilovaná římsa je zachovaná. Západní průčelí člení výrazný, snad záchodový nebo schodišťový střední rizalit, levá část průčelí je dvojosá se zbytky oken členěných do "T". Je tu výrazně vysazený sokl, hlavní římsa je však méně výrazná, nicméně stále ještě profilovaná. Zmíněný rizalit je v přízemí na severní straně otevřen arkádou, spočívající na pilíři ze štuků. Arkáda se otevírá k severu nesouměrným půlkruhovým obloukem, k západu nevýrazným segmentovým záklenkem. V prostoru pod arkádou je segmentová klenba a ve východní stěně tohoto prostoru jsou klasicizující parketově skládané dveře. Rizalit má v západní stěně dole drobné okénko, v mezipatře dvě velká okna, zřejmě původně trojdílná, a v podstřeší vlevo obdélné okénko a vpravo dvě kruhová okénka s vloženou dřevěnou rozetou z obloučků. Pravá část západního průčelí bývala jednoosá, ovšem okna v obou podlažích jsou v lici zazděná a dnes jsou tu pouze dvě drobná okénka v levé části průčelí v 1. patře. Podstřešní římsa je zde výrazná, ale neprofilovaná, pouze podbrádková. Je tu také sokl. Severní průčelí je bez otvorů, štítové. Střecha je sedlová, k jihu zvalbená, krytá francouzskými taškami.

29551

1. Osada:

Obec:

Heřmanův Městec

Okres:

Chrudim

3. Kraj:

býv. Východočeský

4. Poř. číslo:

5522/3

5522 / 3

EVIDENČNÍ LIST NEMOVITÉ KULTURNÍ PAMÁTKY

5. Název (označení) památky:

DOMEK N LXV čp. 806 a 807

7. Ochranné pásmo:

MPZ

6. Blízké označení umístění památky:

osada (čtvrť):

čp.

ulice (náměstí), popř. místní trať, č. parcely aj.:

v areálu židovského ghetta

8. Vlastník (správce, trvalý uživatel):

9. Popis památky (včetně sochařské, malířské, popř. i jiné výtvarnosti):

Řadová (k severu navazuje další přízemní zástavba, na jižní straně přiléhá levou částí jižního průčelí k židovské škole) přízemní zděná omítaná stavba z malé části podsklepená, na půdoryse U, otevřeného k západu. Vnitřní dispozice hlavního, východního křídla je trojdílná s příčně položenou střední chodbou, jižní křídlo je dvoutraktové s chodbou po severní straně a severní jednotraktové.

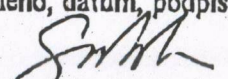
INTERIÉR Dveře jsou novodobé, zčásti provedené jako výplňové, výplně jsou lemované okosenými lištami. Dveřní, okenní i slepé výklenky mají většinou segmentové záklenky. Sklep je přístupný poklopem a křivočarým schodištěm pod schodištěm do patra. Jeho jediná prostora má stlačenou valenou klenbu s nepravidelnou výsečí nad vstupem a zaslepeným šikmým větracím průduchem (k západu). Většina stěn a klenba jsou cihelné, pouze západní a jižní stěna jsou z pískovcových kvádrů. V jižní stěně je výklenek větracího okénka, ve spodní části západní stěny jsou nízko umístěny dvě malé niky a jedna taková nika je také ve východní stěně. Podlaha je cihelná. Přízemí: Chodba má ve vstupním úseku rovný strop, ve středním úseku nižší příčně položenou placku, kterou z obou stran podchycují segmentové pasy. Průchod je zde výrazně užší a po bocích tohoto zúženého sníženého prostoru se nacházejí dvě rozměrné niky. V konečném, západním úseku je po jižní straně vestavěno novodobé křivočaré schodiště. Je dřevěné, kdysi pětibokých výsečí, ale při obvyklé obnově omítek bohužel vzaly vrchní hrany výsečí zaskvě a tvar je tedy deformovaný. Další půlvýseč se nachází při okně v jižním průčelí. Východní stěna je po bocích dveří odlehčena širokými nízkými nikami se segmentovými záklenky, je tedy zhruba souměrně řešená. Ostatní prostory jsou plochostropé. Podkroví je nově adaptované na místnosti, plně obložené a omítané, takže krov, zřejmě hambalkový, nelze sledovat

(případné pokračování na zadní straně v bodě 20 nebo na doplňkovém listu)

10. Časové, slohové a autorské určení:

klasicistní asi z 1. pol. 19. stol., radikálně obnovený 1995-1997

11. Památková movitá zařízení:

12. Zhodnocení památky a zdůvodnění ochrany:	15. Odkaz na literaturu:		
13. Stav zachování památky a příp. návrhy opatření: výborný, nově rekonstruovaný	16. Odkaz na fotografickou dokumentaci:		
	17. Odkaz na mapickou a jinou dokumentaci:		
14. Dřívější i současný způsob využití a příp. návrhy opatření:	18. Evidenční list zpracoval (jméno, datum, podpis): ing. arch. Ladislav Svoboda podzim 1997	19. Záznam doplňkových listů:	
20. Poznámky, záznamy změn a doplňků, popř. dokončení popisu: EXTERIÉR: Hlavní, východní průčelí je pětiosé, přibližně souměrné, až pod parapety oken tvořené z pískovcových desek, výše uzavřené stupňovitou hlavní římsou, zřejmě nově v profilu redukovanou. Ve střední ose je neprofilovaný pravoúhlý pískovcový portál s asymetrickými dvoukřídlymi novodobými dveřmi. Na nadpraží portálu je rytý nápis N LXV. Do vrypu je nanesena hnědočervená barva. V ostatních osách se nacházejí čtyřtabulková novodobá dvojité okna. Na jihovýchodním nároží je oblý patník. Jižní průčelí je nepravidelné, v přízemí zhruba dvojosé, také jej až pod parapety oken přízemí tvoří pískovcové desky, výše je hladká bílá omítka. V přízemí je vlevo čtyřtabulkové okno, pod ním větrací mřížka sklepa, vpravo zaslepené okno. Ve štítě tři čtyřtabulková okna se segmentovým završením a ve vrcholu štítu, před nějž střecha mírně předstupuje, je půlkruhové okénko. Dvorní část: západní průčelí severního křídla je štítové, jednoosé, v přízemí i patře opatřené čtyřtabulkovým oknem. Sokl je odsazený dovnitř a hrubě omítnutý, stejně jako na následující stěně, tj. jižním průčelí severního křídla. To je dvojosé, vlevo jsou novodobé dveře, vpravo čtyřtabulkové okno. Přesah střechy je podbedněný. Západní průčelí východního křídla je dvojosé, zcela v koutě vlevo jsou novodobé dveře s nadsvětlikem, vpravo čtyřtabulkové okénko se segmentovým vyvrcholením. Severní průčelí jižního křídla je čtyřosé. V l. ose novodobé dveře, v dalších osách čtyřtabulková okénka se segmentovým vyvrcholením. Západní průčelí jižního křídla je v přízemí bez otvorů, ve štítě pultové střechy, který je svisle bedněný, jsou stejně bedněná dvířka. Střecha východního a severního křídla je sedlová, směrem k východu mansardově tvarovaná, na jižním křídle pultová. Krytinu tvoří bonnský šindel. Nad východním křídlem je umístěn cihelný komín, nahoru se stupňovitě zužující.			